

HRANIČIAROV učeň

BΘJ
⊕ SKANDIJU
JOHN FLANAGAN

JOHN FLANAGAN

HRANIČIAROV
učeň

B⊕J
⊕ SKANDIJU

EGMONT

Leonii
za stálu dôveru

ARALUEN

A SUSEDNÉ KRAJINY

SPOLOČENSKÁ ÉRA, ROK 643

Jeden

Jednotvárne ťukanie prebudilo Willa z hlbokého a pokojného spánku.

Presne ani nevedel, kedy si ten zvuk všimol. Nenápadne vkĺzol do jeho spiacej mysle, rástol a silnel, až si ho Will začal uvedomovať. Zistil, že je hore a premýšľa, čo to môže byť.

Ťuk, ťuk, ťuk, ťuk...

Bolo to tu, ale teraz, keď už nespal a vnímal aj iné zvuky v chate, neznelo to až tak hlasno.

V rohu, za malou zástenou z vrecoviny, ktorá poskytovala trocha súkromia, pravidelne oddychovala Evelyn. Ťukanie ju očividne nezobudilo. Od ohniska na druhom konci miestnosti sa ozývalo slabé praskanie, a keď sa Will úplne prebral, vnímal aj jemné syčanie.

Ťuk, ťuk, ťuk...

Zvuk prichádzal odniekadiaľ zblízka. Posadil sa na tvrdom lôžku, ktoré bolo vyrobené z dosák a plátna, vystrel sa a zazíval. Zatriasol hlavou, aby si ju prečistil,

a zvuk nakrátko zoslabol. Potom sa znova vrátil a Will pochopil, že jeho zdroj je niekde za oknom. Olejovým plátnom okna presvitlo kalné svetlo blížiaceho sa brieždenia, ale vidieť cezeň takmer nebolo. Will si na lôžku kľakol, nadvihol rám a vystrčil hlavu von, aby sa poriadne pozrel na verandu pred vchodom do chaty.

Dovnútra prenikol závan studeného vzduchu. Zástena z vrecoviny sa zavlnila, Evanlyn sa zavrtela, v ohnisku zapraskalo a zo žeravého popola vzbĺkol žltý plamienok.

Vták vonku vítal spevom nový deň a klepkanie opäť zoslablo.

Potom na to Will prišiel. Bola to voda. Odkvapkávala zo špičky dlhého cencúľa visiaceho z vchodovej striešky, a dopadala na obrátené dno vedra, ktoré zabudli včera odložiť.

Ťuk, ťuk, ťuk... ťuk, ťuk, ťuk.

Will zvrátil obočie. Vedel, že to znamená niečo dôležité, ale myseľ omámená spánkom nedokázala presne určiť čo. Zdvihol sa, znova sa vystrel a trochu roztrasený chladom zamieril k dverám.

S nádejou, že nezobudí Evanlyn, zdvihol závoru a pomaly otváral dvere. Nadvihoval ich, aby sa na kožených pántoch nezvesili a nezadrhli o podlahu.

Zatvoril za sebou a vyšiel na otvorenú drevenú verandu. Hrubé dosky nepríjemne chladili chodidlá. Prešiel k miestu, kde voda neúnavne odkvapkávala, a cestou zistil, že kvapká aj z ďalších cencúľov okolo verandy. Predtým si to nevšimol, ale vedel isto, že to tak nebolo.

Pozrel sa na stromy, cez ktoré sa začínali predierať prvé slnečné lúče.

Z lesa bolo počuť, ako sa silné vrstvy snehu spúšťajú

z konárov borovíc, na ktorých ležali mnoho mesiacov, a s dutým žuchnutím sa vršia pod stromami.

A práve vtedy pochopil význam neprestávajúceho ťukania, ktoré ho prebudilo.

Začul zaškrípanie dverí a otočil sa. Uvidel Evanlyn. Vlasy mala rozstrapatené a bola zabalená v deke, aby sa chránila pred chladom.

„Čo je!“ opýtala sa. „Stalo sa niečo?“

Chvíľku zaváhal, očami zabľúdil k zväčšujúcej sa kaľuži vody vedľa vedra.

„Odmäk,“ povedal nakoniec.

Po skromných raňajkách sedeli na verande, osvetlenej dopadajúcimi lúčmi ranného slnka. Ani jednému sa nechcelo rozoberať Willovo ranné zistenie, aj keď medziťm si všimli ďalšie neklamné známky odmäku.

V snehu okolo chaty sa na niekoľkých miestach objavili drobné ostrovčeky mokrej hnedastej trávy a hluk padajúceho mokrého snehu z vetiev stromov sa ozýval stále častejšie.

Pochopiteľne, na zemi aj na stromoch stále ležala silná vrstva snehu. Ale odmäk sa podľa všetkého začal a bude nezadržateľne pokračovať.

„Mali by sme uvažovať o odchode,“ povedal nakoniec Will a vyjadril to, na čo obaja mysleli.

„Ešte nemáš dost síl,“ namietla Evanlyn. Neuplynuli ani tri celé týždne, čo sa Willova myseľ zbavila otupujúcich účinkov hrejivej trávy, ktorú dostával v Ragnakovom sídle, kde pracoval ako otrok na dvore.

Prv než utiekli, bol zoslabnutý od úmornej driny a nedostatku jedla. Skromná strava, ktorú mali v chate, stačila sotva na prežitie, ale nie na obnovenie síl a odolnosti. Živili sa múkou a prosom, ktoré našli v chate spolu s malou zásobou zeleniny, a tuhým mäsom drobnej zveri, ktorú sa im podarilo chytiť do nastražených ôk.

Bolo toho pramálo a zvieratá, ktoré ulovili, boli samy vychudnuté, takže sa veľmi nenasýtili.

Will pokrčil plecami. „Zvládnem to,“ povedal skromne. „Budem musieť.“

A práve to bolo najdôležitejšie. Obaja vedeli, že hneď ako sa rozpustí sneh v horských priesmykoch, začnú sa po okolí pohybovať lovci. Jedného – tajomného jazdca, už Evanlyn zazrela v lese toho dňa, keď sa Willovi vrátil jasný rozum. Našťastie, odvtedy po ňom nebolo ani stopy. Ale bolo to varovanie. Môžu sa objaviť ďalší a skôr, než k tomu dôjde, musí Will s Evanlyn prejsť cez hory do Teutlandu.

Evanlyn najskôr mlčala, no potom zamyslene potriasla hlavou. Pochopila, že Will má pravdu. Kým sa sneh rozpustí, musia odísť, či už má Will na cestu dosť síl alebo nie.

„V každom prípade,“ povedala nakoniec, „nám ešte pár týždňov ostáva. Odmäk len začal a kto vie? Zima sa môže vrátiť.“

Možné to je, zamyslela sa. Je to nepravdepodobné, ale stať sa to môže. Will prikývol na súhlas.

„Vždy je to tak,“ povedal.

Znova na nich padlo tiesnivé mlčanie. Evanlyn sa náhle zdvihla, oprášila sa a vyhlásila: „Idem prezrieť oká.“ Keď sa Will začal dvíhať, že pôjde s ňou, zadržala ho.

„Zostaň tu,“ povedala mierne. „Odteraz budeš musieť šetriť sily, ako to len pôjde.“

Will zaváhal a potom prikývol. Uznal, že má pravdu.

Vzala jutové vrece, do ktorého dávali úlovok, a prehodila ho cez plece. Potom sa na Willa usmiala a zamierila do lesa.

Will začal zbierať drevené misky po raňajkách. Mal pocit, že sa na nič nehodí. Som dobrý len na umývanie riadu, pomyslel si trpkou.

V priebehu posledných troch týždňov museli oká na chytnutie zveri, ktoré Will vyrobil, dávať stále ďalej a ďalej od chaty. Nakoľko v nich občas nejaké malé zviera – králik, veverička alebo zriedkavo snežný zajac – uviazlo, ostatné zvieratá začali byť opatrnejšie. Preto boli nútení každých pár dní premiestniť oká inam – vždy o väčší kus ďalej.

Evanlyn odhadovala, že k prvému oku je to dobrých štyridsať minút chôdze do kopca po úzkom chodníčku. Samozrejme, že keby mohla ísť priamo, cesta by bola podstatne kratšia. Ale chodník sa kľukatil a stáčil medzi stromy, čo vzdialenosť, ktorú musela prejsť, zdvojnásobovalo.

Keď bolo zrejmé, že ide o odmäk, vnímali jeho prejavy všade okolo seba. Sneh už pod nohami nevŕzgol, bol ťažký a mokrý. Nohy sa do topiaceho snehu borili a kožené topánky nasiakli vodou. Spomenula si, že keď tadiaľto išla naposledy, zostával sneh na jej topánkach len ako jemný biely poprašok.

Oživala aj príroda. Medzi stromami poletovalo oveľa viac vtákov ako kedykoľvek predtým a králik, ktorého na chodníku vyplašila, rýchlo cupital naspäť do úkrytu pod zasnežený ostružinový krík.

Pomyslela si, že takto aspoň rastú vyhliadky na to, že v pasci nájde niečo poriadne.

Uvidela nenápadnú značku, ktorú do kôry borovice

vyrýl Will, a uhla z chodníka k prvému z nastražených ôk. Spomenula si, aká bola šťastná, keď sa Will vyliečil zo závislosti od drogy. Evanlynine schopnosti prežiť v divočine neboli bohvieaké. Will sa vo vyrábaní a kladení ôk dokonale vyznal, a to im zabezpečovalo prísun potravy. Vraj sa to naučil počas výcviku u Halta.

Spomenula si, že keď vyslovil meno svojho hraničiarkeho majstra, trocha sa mu zahmlili oči a zachvel hlas. Nebolo to prvýkrát, čo na nich na oboch doľahlo, ako ďaleko, ako nekonečne ďaleko sú od domova.

Evanlyn bola premočená čím ďalej tým viac, ale keď sa pretiahla zasneženým krovím, zaplavila ju vlna radosti. V prvom oku uviazol vták, veľký asi ako menšia sliepka. Neopatrne prestrčil hlavu drôteným okom a chytil sa. Pár takýchto už predtým chytili a ich mäso bolo veľmi chutné. Evanlyn sa smutne usmiala, keď si uvedomila, ako by v minulosti proti takému krutému spôsobu zabíjania zvierat ostro protestovala. Teraz zažívala len pocit uspokojenia z toho, že dnes budú mať čo jesť.

Je zvlášťne, ako prázdny žalúdok dokáže zmeniť pohľad na svet, pomyslela si, keď strkala úlovok do vreca. Znova nastražila oko a nasypala okolo trochu obilia. Potom sa postavila a nespokojne sa zamračila, keď zistila, že má na kolenách dva veľké flaky od mokrého snehu.

Ešte skôr, než začula šramot, vycítila, že medzi stromami za jej chrbtom sa niečo pohlo. Chcela sa otočiť.

Prv než sa stačila pohnúť, ucítila na krku železný stisk, a keď vydesene zalapala po dychu, prikryla jej ústa i nos ruka v kožušinovej rukavici, ktorá odporne páchla dymom, potom a špinou a umlčala jej volanie o pomoc.

Dva

Zlesa vyšli na lúku dvaja jazdci. V teutlandskom predhorí bol nástup jari viditeľnejší ako vo vysokých horách, ktoré sa zdvíhali za ním. Tráva na lúke sa zelenala a ostrovččky snehu sa vyskytovali len ojedinele, na miestach, ktoré po väčšinu dňa zostávali v tieni.

Náhodného pozorovateľa by asi zaujal pohľad na kone, ktoré nasledovali oboch jazdcov. Z diaľky by bolo možné oboch mužov pokladať dokonca za obchodníkov, ktorí chcú využiť prvú príležitosť, aby prešli cez priesmyky do Skandije a zarobili na vysokých cenách, ktoré boli kupci ochotní zaplatiť za prvý jarný tovar.

Ale pri bližšom skúmaní by sa ukázalo, že muži nie sú obchodníci, ale ozbrojení bojovníci.

Menší z nich, bradáč oblečený v zvláštnom sivozele-
nom, škvrnitom plášti, ktorý akoby sa menil pred očami,
mal cez plece zavesený dlhý luk a na rázsoche sedla
puzdro so šípami.

Jeho spoločník bol väčší a mladší. Na sebe mal obyčajný hnedý plášť, ale lúče prvého jarného slniečka sa pri krku a na rukách odrážali od drôtenej zbroje a spod plášte na boku vyčnievala pošva dlhého meča. Celok dopĺňal malý okrúhly štít, zdobený hrubo načrtnutým obrázkom dubového listu, zavesený na chrbte.

Tak, ako sa odlišoval vzhľad oboch mužov, líšili sa aj ich kone. Mladík sedel na veľkom hnedákovi, ktorý mal dlhé nohy, mohutný zadok i hrud' a bol stelesnením správneho bojového koňa. Na uzde za ním klusal ďalší bojový kôň, v tomto prípade čierny. Kôň druhého muža bol oveľa menší, huňatý, so súdkovitým telom, vlastne skôr pony. Bol statný a bolo vidieť, že je aj vytrvalý. Za ním klusal ďalší takýto koník s ľahkým nákladom vecí, ktoré boli potrebné na táborenie a na cesty. Nepotreboval žiadnu vodiacu uzdu; poslušne a ochotne nasledoval jazdca.

Horác natáhoval krk a prezeral si vysoké vrcholky, ktoré sa vypínali pred nimi. Žmúril oči, pretože od snehu, ktorého hore v horách ležalo ešte veľké množstvo, sa iskrivo odrážali slnečné lúče.

„Mám tomu rozumieť tak, že pôjdeme tamto cez to?“ opýtal sa.

Halt sa na neho úkosom pozrel, s nepatrným náznakom úsmevu. Horác, zaujatý skúmaním horského chrbta v popredí, to však nepostrehol.

„Nie cez,“ opravil ho hraničiar. „Skrz.“

Horác zamyslene zvrátil čelo. „Je tam nejaký tunel?“

„Priesmyk,“ spresnil Halt. „Úzka tiesňava, ktorá sa kľukatí v nižšej časti hôr a dovedie nás až do Skandije.“

Horác chvíľu o poznatku premýšľal. Potom si Halt vši-

mol, ako sa chlapcovi zdvíhajú plecía a pomaly nadychuje sa. Vedel, že tento pohyb veští ďalšiu otázku. Zavrel oči a zaspomínal na časy, keď bol ešte sám a život sa nekladal z nekonečného radu otázok. Ten čas sa zdal byť taký vzdialený.

Potom si priznal, že mu stav vecí, aký je teraz, napodiv vyhovuje. Pravdepodobne sa pri čakaní na ďalšiu otázku nezatváril dostatočne prívetivo, pretože Horác pevne a odhodlane zomkol pery. Zrejme niečo vycítil a rozhodol sa, že nebude Halta obťažovať ďalším vypytovaním. Teda aspoň zatiaľ.

Lenže Haltovi to nerobilo dobre. Teraz, keď otázka nezaznela, by ho veľmi zaujímalo, čoho by sa týkala. Naraz mal pocit, že dnešnému predpoludniu niečo chýba. Chcel ten pocit zahnať, ale nedarilo sa mu to. Podľa všetkého Horác premohol svoju takmer nepremožiteľnú potrebu okamžite vysloviť otázku, ktorá mu prišla na um.

Halt pár minút vyčkával, ale okrem cinkania postrojov a vrzgania kože sediel sa neozývalo nič. Nakoniec to už hraničiar nevydržal.

„Čo?“

Otázka z neho vyletela trochu prudšie, ako pôvodne zamýšľal. Horácov hnedák sa vyľakal a odtancoval pár krokov nabok.

Horác sa snažil koňa upokojiť. Urazene sa pozrel na svojho spoločníka a vodcu.

„Čo?“ opýtal sa Halta. Menší muž podráždene mávol rukou.

„To by som práve rád vedel,“ rozhorčil sa. „Čo?“

Horác sa na neho pozorne pozrel. Jeho pohľad až veľmi nápadne pripomínal výraz, s ktorým sledujeme nie-

koho, kto sa práve zbláznil. Haltovu rozrušenú náladu to však nijako nevylepšilo.

„Čo?“ nechápal už úplne zmätený Horác.

„A prestaň s tým!“ durdil sa Halt. „Neopakuj stále moje slová! Pýtam sa ťa, ,čo‘, tak mi neodpovedaj ,čo‘, rozumieš?“

Horác poslednú otázku krátko zvážil a odzbrojujúcim spôsobom odvetil: „Nie.“

Halt sa zhlboka nadýchol a obočie sa mu stiahlo do ostrého včeka, pod ktorým oči iskrili od zlosti. Ale skôr, než stačil niečo povedať, Horác ho predišiel.

„Na čo sa ma pýtate tým ,čo?“ opýtal sa, a aby bola otázka ešte zrozumiteľnejšia, dodal: „Alebo inak povedané, prečo sa ma pýtate ,čo?“

Halt nijako neskrýval, že sa núti zostať pokojný a veľmi zreteľne predniesol: „Chcel si sa ma na niečo opýtať.“

Horác sa zamračil. „Áno?“

Halt kývol. „Videl som, ako sa nadychuješ, aby si sa opýtal.“

„Aha,“ povedal Horác. „A na čo?“

Halt na niekoľko sekúnd onemel. Otvoril ústa, zase ich zavrel, potom konečne našiel silu prehovoriť.

„Práve na to som sa ťa pýtal,“ pripomenul. „Keď som povedal ,čo‘, pýtal som sa ťa, na čo sa ma chceš opýtať.“

„Ja som sa vás nechcel opýtať ,čo‘,“ bránil sa Horác. Halt sa na neho podozrievavo pozrel. Pomyslel si, že Horác si možno z neho drzo uťahuje a v duchu sa mu posmieva. Potom by mu ale musel vysvetliť, že toto by si nemal dovoľovať niekto, kto je len učňom. Hraničiarri nie sú ľudia, ktorí prijímajú posmech zhovievavo. Sústredene sa zadíval na chlapcovu úprimnú tvár a úprimné modré oči a usúdil, že ho podozrieva neprávom.

„Takže ešte raz, na čo si sa ma to teda chcel opýtať?“

Horác sa znova nadýchol a potom zrozpačiteľ. „Už neviem,“ odpovedal. „O čom sme to hovorili?“

„To je jedno,“ zahundral Halt a popohlnal Abelarda do krátkeho cvalu, aby svojho spoločníka predišiel.

Ďalej si niečo rozčúlene mumlal popod fúzy a Horácovi sa podarilo začuť pár viet, medzi nimi „popletení učni, čo si nedokážu zapamätať ani to, čo pred chvíľou sami povedali“. Pochopil, že predchádzajúce dohadovanie Halta rozladilo. Zvrátil čelo a v myšlienkach sa snažil opäť vrátiť k bodu, keď sa chystal nastoliť otázku. Mal pocit, že ju Haltovi dlhuje – čo bolo divné, pretože vždy, keď sa Halta na niečo opýtal, ten len zavzdychal a prevrátil oči.

Tento hraničiar je čudný patrón, pomyslel si. A ako to už býva, vo chvíli, keď sa nepokúšal spomenúť si na otázku, prihlásila sa sama.

Tentoraz ju okamžite vyhrkol. Aby ju nezabudol alebo aby mu to niečo neprekazilo.

„Je tam veľa priesmykov?“ zakričal na Halta.

Hraničiar sa otočil a pozrel sa na Horáca. „Čo?“ opýtal sa.

Horác sa obozretne rozhodol prejsť skutočnosť, že týmto slovom sa opäť dostávajú na horúcu pôdu. Ukázal rukou smerom k horám, ktoré sa pred nimi hrozivo týčili.

„V tých horách. Vedie do Skandije veľa priesmykov?“

Halt na chvíľu zadržal Abelarda, aby ich hneďak dohonil, a potom pokračoval ďalej.

„Tri alebo štyri,“ povedal.

„A Skandijci ich nestrážia?“ opýtal sa Horác. Pripadalo mu logické, že by mali.

„Samozrejme, strážia,“ odpovedal Halt. „Hory sú ich najdôležitejšou ochranou.“

„A máte plán, ako sa cez ne dostaneme?“

Hraničiar zaváhal. Táto otázka mu ležala v hlave od toho času, čo vyšli z hradu Montsombre. Keby bol sám, nebol by pre neho žiadny problém niekadiaľ nepozorovane preklízuť. S Horácom idúcim na veľkom, bujnom bojovom koni to bolo trochu zložitejšie. Niekoľko nápadov mal, ale pre žiadny sa zatiaľ nerozhodol.

„Niečo vymyslím,“ slúbil a Horác potešený predstavou, že Halt určite na niečo príde, spokojne pokýval hlavou. Bol presvedčený, že práve toto vedia hraničiar najlepší. A to najlepší, čo môže urobiť bojový učeň, je nechať hraničiara premýšľať a sám sa postarať, aby cestou uštedril výprask každému, kto si ho zaslúži. Spokojný so svojím údelom sa pevne usadil v sedle.

Haltovi sa uľavilo. Teraz už vedel, na čo sa chcel Horác predtým opýtať.

Náhle sa však pochybnosť vrátila s dvojnásobnou silou. Čo keď bola pôvodná otázka iná a zostala ešte stále nevyslovená? Nezniesol tú neistotu.

„Tak na toto si sa chcel opýtať, je to tak?“

Horác sa na neho trochu začudovane pozrel. „Č...?“ začal, rýchlo sa však opravil a vyjadril sa oveľa priateľnejšie. „Totiž, prepáčte, nerozumel som.“

Halt rozpačito pokrčil plecami. „Tá otázka – ohľadne priesmyku. To bola tá, na ktorú si sa chcel predtým opýtať?“ Pýtal sa tónom človeka, ktorý pozná odpoveď, ale chce sa len ubezpečiť.

„Myslím, že áno,“ zadumane odvetil Horác. „Už ani neviem... Trochu ste ma zmiatli,“ uzatvoril nepresvedčivo.

A keď teraz Halt vyrazil vpred, Horác si bol istý, že začul niekoľko slov, ktoré sa nedali opakovať.

Tri

Hrak Hvezdár, kapitán vlčej lode a jeden z hlavných skandijských vojnových jarlov, kráčal Ragnakovým sídlom priamo k Veľkej dvorane. Na tvári sa mu zračili chmúry. Obdobie nájazdov sa začne čo nevidieť a on mal mnoho práce. Bolo treba opraviť loď a nanovo ju vybaviť. A najviac zo všetkého bolo treba doladiť posledné drobnosti, a to sa dá, len keď sa pár dní strávi na mori.

Predvolanie k Ragnakovi neveštilo nič dobré pre jeho plány. Hlavne preto, že mu ho odovzdával Borsa, oberjarlov hilfmann alebo najvyšší správca. Vždy, keď bol Borsa v niečom namočený, spravidla to znamenalo, že Ragnak chcel Erakovi zveriť nejakú menšiu úlohu. Alebo skôr väčšiu, pomyslel si s trpkým úsmevom kapitán.

Bolo už dávno po raňajkách, takže keď dorazil, v sieni sa pohybovalo len pár sluhov, ktorí upratovali. Na druhom konci, pri mohutnom stole z borového dreva, vpravo od Ragnakovho stolca – čo bolo veľké kreslo z borovice slúžiace skandijskému vládcovi ako trón – sedeli

Ragnak a Borsa s hlavami sklonenými nad hromádkou pergamenových zvitkov. Erak zvitky poznal. Boli to súpisy daní z rôznych miest a oblastí z celej Skandije. Ragnak bol nimi posadnutý. A čo sa Borsu týkalo, dane boli to jediné, pre čo žil. Dýchal pre ne, spal s nimi, snívalo sa mu o nich a beda každému jarlovi, ktorý by sa pokúsil Ragnakovi odovzdať menej alebo si nárokovať nejakú zľavu, ktorá by neobstála pri Borsovom starostlivom skúmaní.

Erak si dal dva a dva dohromady a ticho si povzdychol. Najpravdepodobnejší záver, ku ktorému dospel na základe predvolania a z haldy daňových hlásení na stole, bol ten, že ho zase pošlú vyberať dane.

Vyberanie daní Eraka vôbec netešilo. Drancoval cudzie územia, bol morským vlkom, pirátom a bojovníkom. Tým pádom stál skôr na strane dlžníkov, ako na strane oberjarla a jeho horlivého hilfmannu. Bohužiaľ, v predchádzajúcich prípadoch bol pri vyberaní oneskorených platieb alebo nedoplatkov až príliš úspešný. A preto teraz, len čo sa objavila aj najmenšia pochybnosť o sume, ktorú dlhoval na daniach niektorý kraj či osada, Borsa okamžite rozhodol, že problém vyrieši Erak.

A čo bolo ešte horšie, Borsa i Ragnak veľmi oceňovali jeho prístup k práci a spôsob, akým ju robil. Eraka však takéto úlohy nebavili, považoval ich za otravné a pod svoju úroveň, takže si dal záležať, aby mu zabrali čo najmenej času. Otáľanie, hádky, prepočítavanie dlžných súm, preverovanie a schvaľovanie odpočtov, to nebolo nič pre neho. Erak volil priamočiary postup a ten spočíval v tom, že dotýčnú preverovanú osobu schmatol, priložil jej pod bradu širokú obojstrannú sekeru a vyhrážal